

Helge Josephsons fyller 50 Resor pris i jubileumstävling

Dagens män på Josephsons i Nordmaling. Pehr-Axel Sundbom och Hans Forsberg, har fortfarande mycket att ordna och ställa med. Skeppsklaringar, resor m. m.

NORDMALING (VK)

4-5-72
AB Helge Josephson i Nordmaling, skeppsklarerare och reseagent, står i begrepp att fira 50-årsjubileum. Framtidne Helge Josephson startade verksamheten 1922 och det måste vara något av ett märkesår i Nordmalings historia. Nordmalings idrottsförening bildades det året och fler företag och föreningar blev till på 20-talet.

Det var i januari 1922 som Helge Josephson övertog kommissionärs- och expeditionen från J. H. Odén. Då hade det gått 50 år sedan denne grundade rörelsen. Helge Josephson inträdde som hjälpsökare när seklet var ungt. Kring sekelskiftet upplevde för övrigt mannen i Nordmaling något av en storhets-tid.

♦ VAROR TILL HELA REGIONEN

När köpenakapen började komma igång sökte sig segelfartygen in i den vilskyddade Nordmalingsfjärden. 1800 anlöpte 350 fartyg nordmalingshamnen och då ska man komma ihåg att seglationstiden var betydligt kortare än nu. Då gick man bara på öppet vatten. De här fartygen kom till Nord-

maling med blå topp- och ströcker, strap, mjöl, salt, sill etc. som sedan fraktades med hästforor upp mot Åsle och vidare längre in i lappmarken. Det var många åkare som livnärde sig på den här trafiken.

Hilmar Josephson bror till Helge Josephson blev hjälpsökare i hamnen vid Josephsons övertagande av kommissionärsverksamheten 1922 och minna mycket väl den här tiden.

□ KONKURRENS FRÅN LAND

Genom konkurrensen från land-transportmedlen tunnades gods- och passagerarunderlaget ut på sjösidan. En bredning av verksamheten blev därför aktuell för Josephson.

Över Rundviksken, Norrby-

skäle och Hörnefors skeppades stora mängder skogsprodukter. Rederier och fartygsbefäl hade behov av en kontaktperson på platsen, en sambands- och betalningscentral. Detta ansvar föll på de tidigare kommissionärerna. I början på 1930-talet kom en lagstiftning på detta område och den 13 februari 1935 erhöi Helge Josephson auktorisation som skeppsklarerare för Norrby-skärs, Hörnefors, Rundviks och Nordmalings lastagaplatser.

Klaring av fartyg är i dag den stora huvudsysslan, men man sysslar även med resebyråverksamhet. Stora förändringar har skett, särskilt under den senaste tioårsperioden. Kraftiga rationaliseringar har genomförts. Fartygens liggestider har nedbringats och kraven på en fullgod service har ytterligare accentuerats.

♦ FARTYG GAV UPPSVING

En ny storhetstid fick Josephson uppleva under andra hälften av 1960-talet. Det var då kommunen drev fram reguljärt trafikflyg med hjälp av Olufors-filiet, som närmast är tidigare övergivet av flygväsendet. Det första trafikflyget landade 1961. Fyra år senare övertogs Alrtacos verksamhet av Linjeflyg. Bokiningscentralen, biljettförsäljningen och expeditionen fördes till Josephsons kontor.

Det här gav upphov till en rush som för Josephson del vida övertroffade hindererna när seklet var ungt. Som mest sjuvassatog sex personer, varav fyra helt på flygfärd. Men såg man den glädje som varar beständigt. 1961 förlades flygtrafiken till Umeå och Örnsköldsvik.

♦ LEDNINGSSKIFTE

1960 avled Helge Josephson. Rösen omhändertogs till aktieförvaltare under Firma AB Helge Josephson med sonen Ingvar som verkställande direktör. Han hade varit sin fars behjälplig allt sedan ungdomsåren och var den som främst organiserade arbetet under flygets tid.

Det var också under hans ledning som sällskapsverksamheten organiserades. I dag omfattar förvaltningen även biljetter till färjorna på Vasa och Jakobstad jäm flygbiljetter.

Vid en bilolycka i september 1961 omkom Ingvar Josephson. Styrelsen omhändertogs och till ny förvaltare för företaget utsågs Pehr Axel Sundbom, som anställdes som firmaman 1961.

Han och medarbetaren Hans Forsberg ägnar mesta tiden åt sjöfarten. Man har tre hamnar och deras skötselproblem att bry sig om. Det är Hörnefors, Rundvik och Nordmaling. Av dessa är Nordmaling i dag den minsta.

I ett tidigare skede var ytterligare en hamn aktuell, nämligen Norrbyskär. Fram till mitten av det här seklet var den hamnen formidabelt den största. När Norrbyskär gick på hoppsav var man uppe i en årsproduktion på ca 22.000 standards.

♦ FIRAR MED TÄVLING

Josephson firar de 50 åren med någon form av tävling med resor som vinster och en festlighet till vilken företrädare för kundkretsen inbjuds.

Sedan gäller det att sikta in sig på framtiden.

Hamnen i Nordmaling moderniserades i mitten på det här århundradet, då i stort sett alla de gamla magasinerna försvann, med vattendjupet är i minsta laget och det blir mindre för varje år som går. Hamnen på Notholmen har säkert ingen varaktig framtid.

Nordmalings kommun siktar sig på att i första hand slå vakt om hamnen i Rundvik.

HERBERT BYLUND

Svår gruvolycka i Idaho

KELOGG, IDAHO (TT-Reuters)

Minst fem gruvarbetare dödades och 77 saknades efter en brand på tisdagskvällen i en gruva i staten Idaho. Olyckan inträffade i Förenade staternas största silvergruva.

Mer än 100 gruvarbetare lyckades ta sig ur farozonen när elden bröt ut i gruvglugarna 1.000 meter under markytan.

Senare på kvällen meddelade gruvledningen att elden hade släckts. Räddningsmannskap var på väg ned i gruvan. En kraftig rökutveckling gjorde dock räddningsförsöket svårt.

Branden tycks ha börjat i trävirke i en gruvgång.

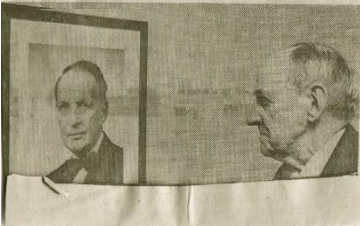
Gruvan är 1.450 m djup och ligger nära den punkt där gränserna mellan Washington, Montana och Kanada möts.

JERRY LEWIS har stämt på 500.000 kr i skadestånd av en man som påstår att han fick ett rapp över handen när Lewis svängde med en klipp under ett kalvarframtändande i Las Vegas. Klavanden säger att han satt på första bänk när olyckan inträffade för två år sedan. Han anser att handtuden har orsakats av vårdslöshet från Lewis sida och vill ha 100.000 dollar (500.000 kr) som plåster på såren. (TT-Reuters)

Ingvar Josephson, vd 1960-1965, var den starke mannen under den stora utvecklings-epoken under flygtiden. Han omkom vid en trafikolycka 1965.

6/5-72

10-5-72
VÄSTERBOTTENS-KURIREN ons

50 år torsdag 11 maj sporthandlare Hjalmar Sandström, Nordmaling.

Även snabbfotade idrottsmän blir äldre och nu är det Hjalmar Sandströms tur att ta steget in i 50-årsringarnas led. Fast det är knappt man kan tro det efter att ha sett honom i skidspåren i vinter och hört om hans motionsrundor till fots. Hjalmar håller verkligen igång året om.

Men han kom aldrig att slå äge- om som idrottsman. För det var tiderna och förutsättningarna för dåliga i hans ungdom. Han är född i Mullsjö. Växte upp i en syskonskara på tio. När han var 14 gick modern bort och syskonskaran

skingrades. Hjalmar fick prova på lite av varje. Högg timmer och tog vad som bjöds. Kom till Norrforts och lärde sig till maskinsnickare. Flyttade till Vännäs och arbetade där i åtta år som snickare. Var sen ute som anläggningsarbetare fram till dess han 1959 flyttade till Nordmaling och etablerade sig som affärsman. Var dock inte helt obehövad i affärer hade sysslat med olika försäljningsuppdrag på fritid.

Som sporthandlare i Nordmaling har Hjalmar Sandström lyckats arbeta upp sin firma och gjort sig väl känd.

1966 bläste han nytt liv i då avsnöade Nordmalings idrottsförening och är alltså föreningens ordförande. Inom idrotten omhuldar Hjalmar speciellt skidor och mycket på hans initiativ tillkom långloppet Bäverloppet. Han är själv aktiv. Har åkt otaliga långlopp från Vasaloppet och neråt. Springer även terräng. I unga år var Hjalmar för övrigt en mycket god 1500 meters löpare och bl a regementsmästare men han blev så att säga aldrig upptäckt och vidareutvecklad som löpare.

Hjalmar Sandström är aktiv även inom Skidfrämjandets nordmalingsavdelning och har bl a varit med om att leda en rad kurser i längdloppning. Han är vidare medlem i bl a Sporthandlarförbundet och Nordmalings köpmannaförening.

8-5-72 FÖRLOVNING

Bengt Nygren
Iris Hermansson
Nordmaling Djupsjö

Peter Öberg
Inger Hermansson
Nordmaling Djupsjö

Nordmalingselever
på skogsdag 26/5-72

Ett 100-tal elever från årskurs 8 vid Centralskolan i Nordmaling var på onsdagen ute på skogsdag. På Masonite AB:s marker vid Ava havsbad fick eleverna se och lära modernt skogsbruk från plantering och till virkestransporter. Som handledare fungerade faktorerna Greger Grundström och Lennart Nordell, Masonite, assistent Henrik Lundström, Umeå och skogsvårdskonsulenterna Lennart Karlsson och Stellan Johansson, Nordmaling, från skogsvårdsstyrelsen.

Stolpexport från Nordmaling

Stuverichef Åke Andersson i samtal med förman Hadar Bergström vid hamnen i Nordmaling.

Under tisdagen påbörjades utlastningen av stolpar från hamnen i Nordmaling. Det var m/s Fagerborg av Haugesund som skall hämta 8.000 stolpar för Frankrike.

På onsdagen inväntas holländska

m/s Kronborg för lastning av drygt 200 stds sågat virke. I dagarna inväntas även m/s Elly Lion för lastning av ca 200 stds sågat virke i paket.

Ca 60.000—70.000 stolpar för Frank-

rike skall under sommaren skeppas ut över Nordmaling. Dessutom väntas en rätt betydande skeppning av virke från Nordströms såg och hyvleri, Örsbäck.

Byggstart för större kakfabrik i Nyåker

20-5-72
Nyåkers pepparkakor i Nordmaling inledde i dag en utbyggnad av fabriken. Det blir en utökning med 100 kvadratmeter av fabriksdelen där man gör degen uppgav Sverige radio. Man bygger också ett kallför-råd på 300 kvadratmeter. Totalt kommer utvidgningen att kosta en halv miljon kronor. Byggnadstiden är beräknad till fyra månader. Nyåkers räknar med att kunna öka produktionen med 35 procent. För närvarande tillverkas i fabriken 104.000 pepparkakor i timmen och vid den färdiga utbyggnaden kommer 140.000 pepparkakor i timmen att lämna Nyåker som ligger vid järnvägen mitt emellan Nordmalings och Bjurholms samhällen.

Knepiga skogsproblem löstes i Brattsbacka

BRATTSBACKA (VK)

Fyra kurser i "lösammare skog" avslutades på fredagen i Brattsbacka. Det var ett 30-tal skogsägare från Nordsjö, Bjärn, Nyåker och Brattsbacka som avslutade vinterns skogsstudier med en skogsdag. Ledare för exkursionen var skogsvårdskonsulent Stellan Johansson och inspektör Allan Bäckman.

Exkursionen besökte tre ytor. På den första hade kursdeltagarna att utföra bonitet-, höjd- och relaskop-mär g. Yta två, som inom parentes vållade livlig diskussion, bestod av en gallringsyta. Tvistefrågan var "gallra eller slå rent". Man kom slutligen överens om att man kunde göra båda delarna utan att ha gjort direkt fel. Det sista beståndet som diskuterades var ett s.k. konfliktbe-

stånd av äldre ungskog. Skulle man där röja enbart eller både röja och ta ut gallringsvirke? Eller omräkning fick man fram att det faktiskt blev ett litet rotnetto om man även tog ut gallringsvirke.

Skogsdagen, som hölls i två omgångar med två kurser i varje, avslutades med kaffe och mera diskussion om skogen och dess skötsel i Brattsbacka bystuga.

Skogsägare i Nordmaling kritiserade extra favörer

NORDMALING (VK)

5-5-72

Örnsköldsviks skogsägarförening utsattes för bister kritik vid distriktsmötet i Nordmaling på torsdagen. Detta efter att det framkommit att de skogsägare som våren 1971 överlämnade avverkningsuppdrag till föreningen fått en extra favör. De hade fått mera betalt för sitt virke än de självverksamma och nu frågades vem som hade betalat mellanskillnaden. — Jag har trott det hela var en anka, sa en talare och Evert Molin, Tallberg, var mycket kritisk och förstod inte varför ledningen skulle sprida ytterligare "dimridåer". Dessutom ifrågasattes varför de som säljer till den lokala virkesförsäljningsföreningen kan få efterlikvid medan skogsägarföreningens vinst stannar inom företaget.

Det var Rolf Hellberg, Brattsbacka, som drog upp frågan.

— Pengar och priser är en känslig fråga sa han bl.a. I det längsta trodde jag det hela var en anka men dessvärre lär det vara sant.

— Vad som nu intresserar mig är varifrån tas dessa "premier" till dem som haft avverkningsuppdrag? Är det vi som håller på med självverksamhet som får betala?

Hellberg efterlyste en redogörelse i klartext.

KRITIKEN VANTAD

— Vi väntade de här frågorna, sa Göte Gidlund, ordförande i föreningen.

Våren 1971 hade vi bekymmer om hur vi skulle kunna sysselsätta våra fast anställda. Med löfte om fasta priser lyckades vi träffa en serie uppgörelser om avverkningsuppdrag. Vi ville inte avskeda någon och samtidigt var vi medvetna om att vi framdeles kommer att behöva all den arbetskraft vi har.

Vem som betalade de extra "premierna" ville han inte säga.

— Men inte är det de självverksamma, påstod han.

Evert Molin i Tallberg blev än mera bekymrad.

— Varför dimlägga ytterligare. Här vill vi inte ha något spel under bordet med någon köpare. Han krävde även att få veta vilket bolag som betalat det högre priset.

— Vår målsättning var att allra minst behålla och helst öka vår marknadsandel av virkesråvaran. Det innebär i praktiken att vi måste behålla och helst öka vår skogsarbetarkår. När vi så tillfälligt fick svårt att klara sysselsättningen gick vi ut med premien, förklarade disponent Owe Larsson. Vi bedömde det som helt realistiskt att avskeda våra mannar. Det hade inte tolererats av AMS — ja vi hade skämt ut oss fullkomligt. Men givet är att inte har föreningen betalt. Det har kööparparten gjort.

Bland de kritiska var även Östen Möller, Ava. Han frågade först om hur stor förlust föreningen skulle ha gjort om den liksom den lokala virkesförsäljningsföreningen och som han hört även vissa bolag betalade ut sju öre per kubf i efterlikvid.

Sigfrid Johansson, Ledusjö och Sven Rönnerberg, Mullsjö, betvivlade detta om efterlikvid. Trodde det var ett "talesätt" men Möller vidhöll sitt påstående och ställde som motfråga: — Varför säljer allt fler och fler vid sidan om.

Möller påstod vidare att det fanns skogsägare som huggit själv men fått den extra "premien" bara de använt föreningens traktor

Detta med extra premie till vissa, som det påstods, till de osäkra som ibland brukar sälja på rot till bolagen hade tydligen retat många.

— På vilket sätt kungjordes det hela, frågade Sixten Johansson. Gräsmyr?

Det gick ut via huvudkontoret till berörd fältpersonal fick han till svar. Inspektör Allan Bäckman ställde en rad motfrågor till de kritiska. Han efterlyste även mera avverkningsuppdrag.

— Vi har jobb för ca tre veckor framåt, upplyste han. Behöver ni hjälp med hyggesrensning, röjning och plantering anmäl det i god tid.

PREMIER TILL DE TIDIGA

— Men om vi nu skulle ge en premie till dem som tidigt anmälde avverkningsuppdrag accepterar ni det, frågade disponent Larsson.

— Det kan vi tänka oss, sade Evert Molin som även ville att skogsägarföreningen skulle lägga om sin politik beträffande avverkningsuppdragen.

— Priseräkna posterna och garantera ett visst netto — då får ni flera uppdrag, trodde han.

Hilmar Jonsson, Bredvik, efterlyste mera information och föreslog en skogs- och jordbrukardag på hösten och fick för det förslaget idel medhåll.

FÅR SÄLJA TILL MASONITE

Frågor ställdes även, hur inmätningen kommer att ske vid nya sågen i Rundvik. Enligt uppgift skall virkesmätaren sitta i en glasbur

— Hur blir då kvalitetsbedömningen, frågade Nils Johansson, Ledusjö.

— Vi är mycket glada över att vi nu äntligen fått direktkontakt med Masonite AB. Jag ser positivt på detta. I praktiken kommer det att medföra att stora partier sågtimmer från södra Västerbotten kommer att gå

till Rundvik, svarade disponent Larsson.

Beträffande virkesmätningen sa han att den skall ske efter gamla beprövade metoder. Inga nyheter kommer innan vi funnit dem fullt tillförlitliga.

Stämman leddes av distriktsstyrelsens ordförande Sven Rönnerberg, tillika ledamot i föreningens styrelse

Han sa i sitt inledningsanförande att det är förstärkt om skogsägarna inte är besjälade av någon större optimism. Sjunkande virkespriser och ökade omkostnader naggar alltmer ur rotnettet. Om vi i dag skulle ha haft ett inflationsskydd skulle virkespriserna i kronor räknat varit det dubbla mot 50-talet.

Även om ännu ingen klar ljusning kan skönjas beträffande avsättningen på främst massa menade han att skogsägarna inte skulle ge upp hoppet. Vårt skogsbruk måste bli lönsamt. Världsmarknaden kommer att behöva skogens produkter.

VALÄRENDEN

I distriktsstyrelsen omvaldes Sven Rönnerberg, Mullsjö och Martin Wiklund, Lögdeå, samt nyvaldes Rolf Hellberg, Brattsbacka.

Ombud vid föreningsstämman blev: Sven Öberg, Öre, Birger Andersson, Järnäs, Elis Johansson, Brattsbacka, Rolf Jonsson, Aspeå, Hilmar Dahlsfeldt, Djupsjö, Eskil Hägglund, Mjösjö, Sigvard Westerland, Västaasjö, Sigvard Lundkvist, Hörnsjö, Martin Holmgren, Hummelholm, Verner Jakobsson, Gräsmyr, Erling Åström, Baggård, Sven Jonsson, Nyåker, Östen Möller, Ava, Brage Göstasson, Brattfors och Anders Oskarsson, Länged.

Trädgårdssällskapet höll årsmöte i Nordmaling

NORDMALING (VK)

70-talet personer hade mött upp när Nordmalings trädgårdssällskap på fredagskvällen hade årsmöte på Levar lanthushallsskola och det var nog flera än vad sällskapets energiske ordförande Elis Bäckman vågat hoppas på.

Nu har han gjort en hel del för att popularisera sällskapets möten. Det fanns bl a ett blomsterlotteri med rika vinstmöjligheter på kaffebiljetterna.

Förhandlingarna avklarades raskt under Ivar Wiglövs ledning. I styrelsen omvaldes Elis Bäckman (ordförande) Erik Grundström och Berta Landström (kassör).

Ombud vid länsförbundsstämman blev Martin Lundgren, Nordmaling Elis Bäckman, Gräsmyr, Sven Erik Sjöberg, Rundvik och Märta Eriksson, Rönholm.

Sällskapet omsatte 1971 4.099 kr. Bland inkomsterna märks anslag från Bäcklundska stiftelsen. Nordmalings kommun och trädgårdsförbundet. Växter och fröer hade förmedlats för 451 kr.

Årets verksamhet visade 195 kr i underskott men sedan gångna år har sällskapet lite sparade pengar att ta av.

Erik Grundström, Rundvik många-
årig styrelseledamot i sällskapet
var bland dem som fick träd-
gårdsförbundets hedersnål. Nä-
stledare: Elis Bäckman.

Styrelsen fick i uppdrag att besluta var årets höststämma skall hållas. Under sommaren skall två resor anordnas. En endagsresa till Vännäs-
Bjurholm samt en längre resa med Danmark som slutmål.

Trädgårdsförbundets hedersnål utdelades till Ester Öberg, Bredvik Rut Åberg, Lögdeå, Emil Bäcklundav öre, Bror Söderlund, Lögdeå och Erik Grundström, Rundvik.

Efter serveringen talade trädgårds-konsulent Sigvard Fugelstad om aktuellt i trädgården samt visade filmen "Snittblommor". Det var för övrigt premiär för filmen i Västerbotten. Den är inspelad i samarbete med den kände trädgårdsmästaren Sven Green.

Bra racerdebut av Gunnar Nordström

Det blev en mycket lyckad racerdebut för Gunnar Nordström, MS Umeå i Formel 3-loppet på Ring Knutstorp. Nordström kom till final tämligen lätt och i 18-manna-fältet blev han åttonde man och slog en rad långt namnkunnigare förare. Conny Andersson, Stockholm segrade.

På träningen gjorde Nordström bra ifrån sig, åkte in på en tid bland de 8-9 främsta. Det regnade kraftigt under träningen och förarna körde på regndäck. Gunnar Nordström tog sin licens för formel-bilar för drygt en vecka sedan - fick dispens att köra direkt på sina tidigare meriter.

Visst pirrade det i maggropen, men efter mina träningsrundor såg jag, att jag med lätthet kunde hänga med, berättade en mycket nöjd Nordström.

I första avdelningen i finalen kom jag iväg som 14:e förare, sedan åkte jag upp mig genom loppet och i mål var jag sjätte. Det var faktiskt riktigt skojigt att köra. Jag knäppte exempelvis förra årets svenska mästare Torsten Palm och en förare till i en kurva så det sjöng om det.

I avdelning två blev det tuffa tag. Nordström fick sig en tryckare av Sten Gillhorn så att Nordström åkte av banan och tappade tre placeringar. Den här gången kom han i mål som nionde.

Nordström satte många av de betydligt namnkunnigare förarna på plats, och bevisade att han blir något att räkna med i fortsättningen. Nästa SM-lopp blir Anderstorp och första SM-loppet.

Det är en jobbig tid som stundar, säger Gunnar som dök upp i Umeå på måndagen och visade upp sin Formel 3 på motorutställningen. I dag tisdag bär det SM i Anderstorp.

E-SON

LANDSKRONA: formel V 1600, tredje deltävlingen i Europa-serien: 1) Helmuth Koinigg, Österrike, 35.47,2, 2) Manfred Schurti, Lichenstein 35.54,8, 3) Bror Jatkund, Sverige, 36.01,9, 4) Bertil Roos, Sverige, 36.33,0, 5) Markus Hotz, Schweiz, 36.49,0, 6) Lothar Schörg, Västyskland, 36.49,9.

Gunnar Nordström.

5/5-72 99 år

Nittionio är lördag 6 maj f. hemmansägaren Erik Olofsson, Mullsjö, Gräsmyr.

Erik Olofsson är född i Småbrännå, Gräsmyr och började i unga år som bonddräng i Mullsjö. Efter exercisären på Gumboda hed återvände han till Mullsjö, där han köpte eget hemman. Han var en mycket idog man, som odlade och stod i. När han överlämnade arvet till två söner bestod hans domäner av ordentliga åkerarealer.

Han har utan tvekan varit en färgstark person bl a auktionist och god berättare. 1949 blev han änkeman. Långt efter att han slutat som bonde var han i full verksamhet. Jakt och skötsel av skogen var hans stora intressen. Han var också känd som en gammal duktig kolare.

För fem år sedan flyttade han till ålderdomshemmet, men efter ett benbrott för ett par år sedan kom han till sjukhemmet. Nu är han uppe och spatserar igen och siktar tydligt i sig på en 100-årsdag.

2-8-5
1972

Rundviks-stuvarna hoppas att nya sågen ger fler jobb

Ca 400.000 kr har Rundviks Stuveri AB under de senare åren betalat ut i arbetslöner till stuvarna i Rundvik och Nordmaling. I summan ingår även löner till kran- och truckförare samt till extra folk.

Den fasta stuvarkåren uppgår numera till endast 24 man mot tidigare ett 50-tal.

— Vi hoppas nu att den nya sågen här i Rundvik skall betyda mera arbete för oss, säger stuverichef Åke Andersson, 49 år Rundvik. Sägverksbranden betydde givetvis att det blev i det närmaste stopp på virkesskeppningen här i Rundvik. Nu förväntar vi oss snabb ökning av skeppningen — speciellt som den nya sågen får en betydligt större kapacitet än den gamla.

Anderssons stuveri i Rundvik kom till 1924. Åke Anderssons far kapten G Andersson övertog då rätten som skeppsstuvare i Rundvik och Nordmaling.

1929 TOPPAR

Betydande kvantiteter sågat virke har under åren skeppats ut över Rundvik. 1924 12.000 standards och

i stort sett samma kvantitet en följd av år. 1929 hade man en topp. Då utlastades 23.000 standards virke över hamnen. Av det var en stor del props. Utlastningen av props avstannade helt i och med att masonitefabriken kom i drift 1928—29.

I stället ökade tongodset, då främst utlastning av masonite. I medeltal har 17—25.000 årligen lastats ut. I dessa siffror ingår då även tongodset som lastats och lossats i Nordmaling. Vid hamnen i Nordmaling har dock tongodset nu i det närmaste upphört.

GRUNT I NORDMALING

— Det stora problemet för hamnen i Nordmaling är att det är allt för grunt strax utanför hamnen. Djupet vid normalvattenstånd är bara 14 fot och vi kan bara ta in mindre fartyg.

Större fartyg har vi vid en del tillfällen dellastat i Nordmaling och sen gått till Rundvik för färdiglastning. Vid industrihamnen i Rundvik är det cirka 25 fot djupt.

— Det är tråkigt att vi inte får mudra utanför hamnen. Den är i övrigt mycket bra och har en förnämlig och stor hamnplan, menar Åke Andersson.

STOLPREKORD I AR

Innevarande år väntar man att utlastningen av stolpar skall bli rekordstor i Nordmaling. Redan nu finns en betydande kvantitet stolpar framkörda. 80.000 stolpar är anmälda för export till Frankrike. Det är köpmannan Enar Eriksson,

Bjurholm, som är uppköpare för merparten.

Men även skogsägarna och Bowaters deltar i exporten. Under tidigare år har mellan 50—60.000 stolpar årligen skeppats ut över Nordmaling.

Dessutom skeppar Nordströms Säg o. Hyvleri AB, Örsbäck, sågat virke över Nordmaling. Genom samlastning med Masonite AB har Nordströms under senare år skeppat större delen av sin virkesexport över Rundvik.

Rundviks Stuveri AB förfogar över två mobilkranar som lyfter maximalt 18 ton. För stuvning i lastrum har man tre "paktruckar" och två lastmaskiner för olika slag av landarbeten.

ANDERS ASTRÖM

18/5-72
Dorotea och Bygdeå
får projekteringsbidrag

AMS har beslutat lämna projekteringsbidrag till Bygdeå och Dorotea kommuner.

Dorotea får 17.500 kr, vilket motsvarar halva projekteringskostnaden för reningsverket för Dorotea samhälle. Byggnadskostnaden uppskattas till två milj kr.

Bygdeå får 3.500 kr till upprättande av principförslag till va-anläggning och gator i Skinnarbyn. Också här motsvarar bidraget halva projekteringskostnaden.

Själva anläggningsarbetena beräknas komma att kosta 1,2 milj kr.

18/5 1972

Valdemar Strinnholm, 80, Bredträsk, Teo Norman, 72, Gunnarn, Olof Bjelkeby, Abborrtjärn, Karlsbäck, Valdemar Nyberg, Karlsbäck, och Gösta Scherdin, Lillögda, Fredrika, tillhörde den stora gruppen av skogsfolk som hyllades i Rundvik.

— Tack för er lojalitet sa avgående skogschef

98 skogsjobbare...

Fortf. från sid. 1

Det fanns gott om gröndade män som haft skogsjobb som levebörd. Där var bl. a. Valdemar Strinnholm, 80, Bredträsk. Han började som bara pojke och kom sen att köra timmer för Masonite i 60 år — eller tills "pojken n'Ruben" tog över. Men han kör inte med häst utan med en jättetraktor — i skift.

Där fanns Henfrid Svensson, 72 med brodern Helge, Lillögda. När han var 17 år började Henfrid i skogen. Körde mest timmer. Slutade som hästkörare 1965.

— Men hästen har jag kvar, hugga och kör hem den.

Ca 2000 arbetår i skogen räknar man med att de 93 närvarande skogsveteranerna gjort och det har förändrats mycket inom skogsmärningen under åren. Borta är mycket av silst, kojliggandet m.m. Kvar står dock skogsarbetet som tungt och arbetskrävande.

Med tanke därpå kan man förstå med vilken förundran i blicken många nu såg hur jättetrackern hanterade virkesbuntarna vid sägen och hur timmerstockarna förmigen strömmade igenom och kom ut som färdigt — fint sågat — virke utan att man kunde se någon som så att säga behövde slita och dra.

GAMMALT ÖNSKEMÅL

Vid lunchen hälsade disponent Per-Olof Schenström välkommen. Talade om att man nu förverkligat ett sedan länge framfört önskemål — sist skogens folk träffades var 1952. Han uttryckte även sin glädje över att träffen blev till medan skogschef Ture Rylander ännu var i tjänst — han avgår med pension i juli.

— För oss var det även roligt att det blev Ni skogens folk som

blev först att bese vår nya såg-anläggning. Jag förstår att ni känner er något omtumlande efter att ha sett allt det nya. Det blev även jag. Dessbättre tycks det bli en mycket bra såg, slutligt disponen-ten.

TACK FÖR GOTT SAMARBETE

— Det är för mig ett unikt tillfälle att få träffa er som arbetat i skogen, sade skogschef Ture Rylander.

— Jag riktar ett varmt tack till er alla för det goda samarbete jag fått uppleva under mina 37 år här. Från vår sida har den goda viljan att skapa bra förhållanden för våra anställda inte saknats. Men om vi någon gång misslyckats — ta inte detta som en ursäkt.

— När gamla skogskarlar träffas märker man genast det brinnande intresse som finns för virkeshanteringen. Detta trots att de kanske sällan mer än på någon annan arbetsplats.

— Många av er levde under knappa förhållanden, men man har alltid mötts av lojalitet.

— Det ligger mig respekt och aktning för den västerbottniska skogsarbetarkåren. Själv går nu även jag i pension och vill än en gång tacka er alla för gott samarbete och för all vänskap jag mött. Det har varit ett stimulerande och intressant arbete. Inte problemfritt, men dessbättre utan svårare konflikter, slutade skogschefen.

EN TRAFF PER AR

— Vår förhoppning är att vi härnäst skall få ordna en träff per år och då tacka de som går i pension, sa disponent Schenström inför överlämnandet av minnesgåvorna — en temmalirsk med Masoniteboken — och gratifikationerna. Det är ingen storstilad gåva, menade han (sammanlagt nära 30.000 kr). Tiderna är kärva, men ett litet minne och tack för väl utförd arbetsinsats.

Avslutningsvis visades den av Richard Tveitström i samarbete med Ture Rylander inspelade filmen "Ett skogsmannaliv". Filmen spejades in under 50-talet. Många av dagens hedersgäster var med i filmen och fick nu tillfälle att se sig själv i arbete för ca 20 år sedan. Man fick även genom filmen en bild av hur mycket som ändrats i dagens skogsbruk.

Här är de belönade, som arbetat över 30 år i företaget:

DISTRIKT 1, FREDRIKA:

Bruar Arneqvist, Gårdsjönäs, Erik Arneqvist, Fredrika, Fritz Bergström, Lillögda, Verner Domeij, d.o. Emil Eriksson, Sandsjö, Georg Johansson, Lillögda, Fridolf Jonsson, Långbäck, August Lidberg, Baksgård, Hjalmar Lidberg, d.o. Gustaf Lundin, Sandsjö, Evert Nordström, Gårdsjönäs, Gösta Scherdin, Lillögda, Helge Svensson, Fredrika, Henfrid Svensson, d.o. Konrad Svensson, Västermyrisset, Erik Angman, Lögda, Harald Bergström, Lillögda, Asle, Teodor Danielsson, Fredrika, Bertil Domeij, Husta, Gnarp, Olov Edlund, Baksgården, Fredrika, Rudolf Hansson, Lidköping, Karl Johansson, Sörnorr, Asle, Erik Karlsson, Lillögda, Asle, Gunnar Lindgren, Fredrika, Oskar Lundgren, Sandsjö, Asle, Johan Lundin, Långbäcken, Gustav Nilsson, Mariehemsv, 33 D, Umeå, Alf Ottosson, Arboga, Eugén

Skogschefen Ture Rylander hade en bröd dag. I bakgrunden 80-åriga Anselm Hägglund, Levar, en av de hyllade veteranerna.

Svensson, Lillögda, Erik Thordin, Långbäcken.

DISTRIKT 2, BJURHOLM:

Einar Andersson, Fredrika, Rudolf Augustsson, Vaiskog, Köping 4, Johan Bagge, Norrfors, Karl Edlund, Mjösjöby, Norrfors, Hilmer Eriksson, O. Nyland, Balsjöåsen, Albin Häggkvist, Strandholmen, Nordmaling.

Halvar Johansson, Norrfors, Edvin Jonsson, Bredträsk, Norrfors, Manfred Wiklund, Grönåker, Norrfors, Gunnar Abramson, Abborrtjärn, Bertil Andersson, V. Strömåker, Hilding Andersson, Nedre Nyland, Mandor Bagge, Bjurvik, Olof Bjelkeby, Abborrtjärn, Martin Edlund, V. Strömåker, Gunnar Häggkvist, Fällfors, Nestor Häggkvist, d.o. Vilhelm Högqvist, Nedre Nyland, Adrian Jonsson, Grönåker, Sigfrid Lindberg, Sjöns, Fridhem Lundkvist, Mjösjöby, Edvin Moström, Grannäs, Attner Nyberg, Abborrtjärn, Valdemar Nyberg, Karlsbäck, Holger Nilsson, Grönåker, Erik Olafsson, Nedre Nyland, Valdemar Strinnholm, Bredträsk.

DISTRIKT 3, NORDMALING:
Sven Andersson, Höglandssjön, Bertil Eriksson, Lögdeånset, Lögdeå, Fridolf Eriksson, Strandholmen, Nordmaling, Helge Abrams-

son, Grönås, Ragnar Ahlgren, Olofsson, Halvar Andersson, Ottåren, Fritz Bagge, Björten, Einar Hagerberg, Brattsbacka, Anselm Hägglund, Levar, Holger Jakobsson, Klöse, Albin Johansson, Norrfors, Alfred Johansson, Vackerås, Axel Johansson, Järnäs, Enar Johansson, Toböle, Erik Johansson, Levar, Gösta Johansson, Bräntholm, Herman Johansson, Norrfors, Nestor Johansson, d.o. Rickard Johansson, d.o. Tore Lindgren, Högland, Gustav Mikaelsson, Bjurholm, Filip Nording, Hyngebole, Göte Odell, Norrnäs, Karl Sikström, Nordsjö, Bertil Söderström, Klöse, Hennard Söderström, Nordmaling, Erik Sundkvist, Brattsbacka, Torsten Wallin, Rödviiken, Hugo Åström, Bergsjö, Herman Hägglund, Bräntholm, Norrfors, Gerhard Jakobsson, Kalkkällvägen, Nordmaling, Rudolf Johansson, Ledulfors, Nordmaling, Johan Lundgren, Strandholmen, Nordmaling, Helge Nilsson, Kungsv, Tl, Nordmaling, Nils Nording, Storfall, Norrfors, Holger Persson, Lögdeånset, Lögdeå.

DISTRIKT 5, LYCKSELE:

Hjalmar Bjuhr, Rusele, Blåviksjön, Einar Furman, Mårdsede, Teo Norman, Gunnarn, Artur Persson, Mårdsjöberg, Elov Olsson, d.o.

Henfrid Svensson, Fredrika, 48 skogsförman för Masonite AB avtackas av disponent Per-Olof Schenström.

Ordföranden i Västansjö fiskevårdsförening Sigvard Westerlund med häben full av granna bägar på väg ut i Vitvattensjön.

3000 kilo regnbågar till gränssjöar i söder

NORDMALING (VK)

Nu satsas det på storfiske i gränssjöarna mellan Västerbotten och Västernorrland. I dagarna har Önskasjöns fiskevårdsförening lagt ut 2.500 kg regnbågar och i Östra Vitvattensjön i Västansjö har beståndet förnyats med 500 kg. Även här rör det sig om regnbågar.

Önskasjön, en sjö på drygt 800 hektar, har matats med mycket fisk de senaste åren. 1970, 1971 och 1972 har man planterat in mer än sju ton regnbågar. Många har plockats upp, men många finns kvar.

Stora och granna, säger fiskmästare Gabriel Öqvist, som studerat resultatet av ett provfiske nu i vår. Men nu vräker man som sagt in ytterligare 2,5 ton. Genomsnittstorleken ligger på ett halvt kg och 10 juni går startskottet för årets sportfiske. Och vi satsar på kvalitet, menar Öqvist.

Önskasjöns fiskevårdsförening köpte första åren sina bägar från Norge. De två senaste åren har man förlitat sig på svensk väsa. Därifrån fiskodling i Alingsås. Därifrån kom på onsdagsmorgon 1.250 kg och lika mycket får man i en ny sändning 29 maj. Vid tidpunkten för industrisemestern späder man på med ytterligare 500 kg.

Tjusningen med Önskasjön menar fiskmästare Öqvist är att sjön är så stor att man har gott om svängrum. Framtidsmässigt ämnar man också försöka plantera in öring, kanske nästa år även röding.

Tidigare har man gjort försök med Kanada-röding. Försöken har visserligen slagit väl ut. Det rör sig om stora bumlingar i dag, men ta dem...

Det är bara ett som bekymrar fiskevårdsföreningens ordförande, hem-

mansägare Oscar Nordlund, liksom även fiskmästare Öqvist, och det de dåliga vågarna. Efter de sena dagarnas regn har man förbjudit tung trafik och för fisktransporter de här dagarna har man nödgat skaffa specialtillstånd. Man hoppas på en bättring till den 10 juni.

500 KG SKANSK FISK

Västansjö fiskevårdsförening sätter, som vanligt, in sig på Östra Vitvattensjön. Det är en sjö betydligt mindre än Önskasjön, 65 hektar, men har ett utsökt bra vatten för åde fisk. De senaste åren har man gjort årliga inplanteringar på 300 kg regnbågar. I år slår man till med 500 kg. De köper sin fisk från Munk-Ljungby i Skåne. Den släpptes in på torsdagen och premiärfisket färdas det sker 17 juni, dvs vecka efter Önskasjön. I fjol råkade premiärdagarna kollidera och det var mindre bra. Avståndet mellan de två sjöarna är bara en dryg mil fågelvägen och ca två landsvägen.

Både i Önskasjön och i Vitvattensjön mötte byborna upp rätt allmänt när fisken kom från Småland respektive Skåne. Man följer uppenbarligen med stort intresse attraktioner av det här slaget. Sportfisket för bla det goda med sig, att man får besök av främmande människor. Kanske ett sätt att i någon mån lösa glesbygd-

Kursslut i Nordmaling

24-5-72

Studierektor Nils Sjödin lämnar till "fullpoängarna". Sittande frö Hilding Bäckman, Nordmaling, Elsa Bäckman, Holmbacka, Elsie Hansson, Nordmaling, Valborg Lundberg, Rundvik och Marlene Sundström, Nordmaling. Stående frö Ragnhild Wikman, Olofsfors, Birgitta Lundberg, Olofsfors, Lisa Oldberg, Rundvik, Runa Larsson, Nordmaling och Margareta Johagen, Gräsmyr.

NORDMALING (VK)

Elva elever av äldre årgångar fick på fredagskvällen sina betyg för avslutad grundskolekurs på högstadenivå i Nordmaling. De 11 satte sig tillsammans med ytterligare kamrater på "skolbänken" för tre år sedan, när vuxenutbildningen tog form. De har sedan, utslutande på kvällen, fyra gånger i veckan pluggat drygt 1.000 timmar och pluggat samtliga grundskolans studieämnen, därdirektor Nils Sjödin och han och matematik, som utgjort huvuddämn.

De har haft skolans lärare till hjälp och vid fredagsavslutningen betygade alla att det gått bra, över förväntan bra. Som bes har man haft studierektor Nils Sjödin och han, och de andra lärarna, avtackades på sedvanligt maner med blomsterhyllning och tal av fru Lisa Oldberg, Rundvik, som fick representera eleverna. Och så talföra elever har nog rektor Sjödin tidigare icke haft. Till talarutställade sig också rektor Håkan Pettersson och Vuxenskolans bas Hana Johagen. De har tillsammans med övriga representanter för de olika studieförbunden och representanter för yrkesskolan och skolstyrelsen utgjort vuxenutbildningsråd.

— Visat har det varit hårt ibland, med tanke på att man bara haft fritiden att handskas med, omvittnade fru Oldberg.

Nordmalingsköpmän lärde matlagning

20-5-72

ÖKADE KUNSKAPER i näringslära och matlagningens svåra konst har de ICA-köpmän fått som gått den av köpmannaförbundet anordnade matlagningskursen i Nordmaling. Kursen avslutades häromkvällen. Då blev handledaren hushållslärare Ann Näsström hyllad av Nordmalings köpmannaförenings ordförande Gustaf Adolf Agren, Mullsjö.

Det har under flera år varit tal om att köpmännen inom livsbranschen skulle läsa näringslära, lära

sig mera om matlagning, bakning och de produkter de dagligen säljer i sina butiker.

Det har under flera år varit tal vande och rolig kurs, ansåg Gustaf Adolf Agren. Vi har lärt oss i vart fall grunderna om matlagning och skall förmedla vidare alla de goda råd och rön vi fått ta del av till våra kunder.

Från Köpmannaförbundet deltog konsulent Arvid Söderström, Umeå. Kursen, som gått i Medborgarskolans regi, har haft 13 deltagare. Alla tillhörde inte livsmedelsbranschen. Där hade även fått komma med tre järnhandlare och en guldsmed. Nestor i gänget var disponent Ture Englund, Nordmaling.

Bilden: John Hörnfeldt, Lögdeå, Ragnar Mattsson, Olofsfors, Gunnar Johansson, Norrbyn, Gustaf Adolf Agren, Mullsjö, Ulf Liljedahl, Nordmaling och Erik Kenneman, Åva.